

Genel Gerekçe* ve Gıda Mühendisliği Yetki Yasası

Tarım, ülkemiz için çok önemli bir sektördür. Yüksek istihdamı, insanımızın besin gereksinimini sağlması, ihracat ürünlerimizin yüzde 20'sini oluşturması ve diğer yararları ile ülkemiz açısından önemli bir sektördür.

Türkiye, çok çeşitli gıda hammaddesi ve yarı hammadde üretebilen dünyada sayılı ülkelerden biridir. Ülkemizde nüfusun hızla artması gıda gereksinimini artırdığı gibi gıda sanayininin gerek eğitim, gerekse üretim ve pazarlama alanında yapılaşmasını zorunlu kılmıştır.

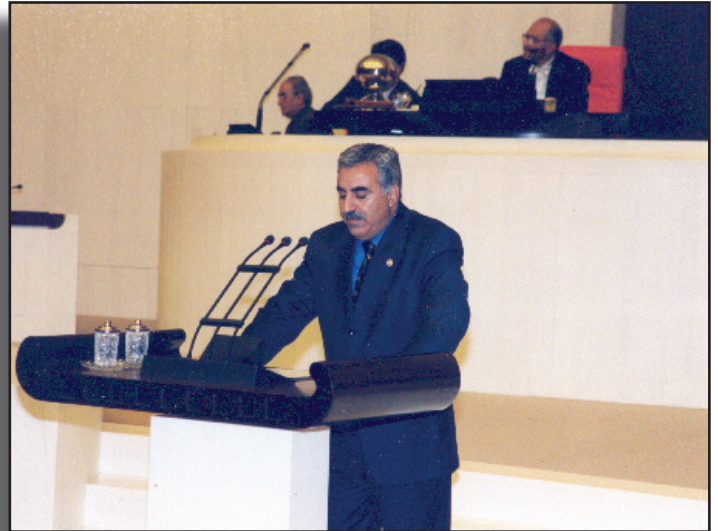
Ülkemiz sahip olduğu gıda potansiyeli, bu konuda büyük ölçüde eleman gereksinimini zaruri kılmıştır. Bu gereksinim yıllarca kimyagerler, kimya mühendisleri, veteriner hekimler ve ziraat mühendisleri ile karşılanmaya çalışılmıştır.

"Gıda Mühendisliği", ülkemizde tarıma verilen özel önem, gıdaların işlenmesi, saklanması, taşınması ve yeni teknolojiler ile mamullerin geliştirilmesi, konuları üzerinde, temel mühendislik bilgilerine dayalı olarak çalışan bir mühendislik dalıdır.

Gıda Mühendisleri, gıda imalat tekniklerini uygulama, teknoloji ve mamul geliştirme, ünite veya fabrika düzeyinde proses dizaynı ve işletme şartlarının optimizasyonu, fizibilite çalışmaları, danışmanlık ve her türlü gıda maddesinin çeşitli yönlerden kontrollü bir şekilde yetiştirilmesini sağlamaktadır. 1975 yılından bugüne kadar 27 yılda ÖSYM'nin 2002 yılı verilerine göre 24 üniversitede gıda mühendisliği bölümü bulunmaktadır. Mezun sayısı ise 10.000'i aşmıştır. Her yıl yaklaşık olarak 1100 kişi gıda mühendisliği bölümlerine öğrenci olarak alınmaktadır. Üniversitelerin Gıda mühendisliği bölümlerinden mezun olan ve gıda mühendisi olmaya hak kazananların çoğu, genelde özel sektör sanayi kuruluşlarında başarıyla çalışmaktadır. Ancak fert olarak danışma hizmeti veren büro açma ve laboratuvar kurma yetkisine sahip değildirler.

Ayrıca kamu kuruluşlarında ve belediyelerin gıda kontrolü ile ilgili bölümlerinde çalışan gıda mühendislerinin imza yetkileri henüz yoktur.

Meslekte ilerlemeyi engelleyen bu durumun sebebi, gıda mühendisliği mesleği doğmadan önce 1927 yılından itibaren kimyager, kimya mühendisi, ziraat mühendisi, eczacı, tabib, veteriner hekim gibi çeşitli meslek gruplarına verilen bazı kanuni hakların 4 yıl süre ile doğrudan ilgili eğitim – öğretim gören gıda mühendislerine henüz tanınmamış olmasıdır.

Yetki Yasamızı Meclise Sunan Konya Milletvekili Özkan Öksüz

* AKP Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz'ün yetki yasamızı meclise sunarken hazırladığı genel gerekçeyi sizlere sunuyoruz.

Bu kanun teklifi; Yüksek Öğretim Kurulu tarafından mühendislik fakülteleri içinde bir bölüm olarak yer verilen Üniversitelerarası Kurul tarafından teknik birimlerin bir kolu olarak kabul edilen "Gıda Mühendisliği" programından mezun olan ve sayıları hızla artan gıda mühendislerinin de ferdi olarak laboratuvar kurma, danışmanlık ve mühendislik bürosu açma kamu kuruluşları ile belediyelerin ilgili bölümlerinde sorumluluk taşıyabilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

GIDA MÜHENDİSLİĞİ YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLARINA DAİR KANUN TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanım

Amaç

Madde 1- Bu kanunun amacı, Gıda Mühendislerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Gıda Mühendislerinin gıda ve gıda ambalaj maddeleri ile ilgili görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

Tanım

Madde 3- Bu Kanunda:

Gıda Mühendisi: Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Öğrenim Kurumu Üniversitelerinden Gıda Mühendisi ünvanı ile diploma almış veya yurt dışında yaptığı öğreniminin Gıda Mühendisliğine denkliği Yüksek Öğrenim Kurulu'na onaylanmış kişileri

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluk

Görev

Madde 4- Gıda Mühendisleri, gıda ve gıda ambalaj maddeleri ile ilgili olarak planlama, üretim, işleme, ambalajlama, depolama, pazarlama, araştırma-geliştirme ile gıda kontrolü ve laboratuvar hizmetleri konularında faaliyet gösteren resmi ve özel nitelikli kurum ile kuruluşlarda görev yaparlar.

Yetki

Madde 5- Gıda Mühendisleri, gıda ve gıda ambalaj maddeleri ile ilgili;

a) *Teknoloji, kalite ve sağlığa uygunluk yönünden hammaddenin işletmeye temininden son ürün olarak tüketiciye ulaşıncaya kadar geçen tüm aşamalarda, teknik eleman veya sorumlu yönetici olarak çalışmaya, rapor düzenlemeye ve onaylamaya,*

b) *Üretim yapan işyerleri için teknolojik araştırma, planlama, etüt, projelendirme, pazarlama, ithalat, ihracat ve benzeri konularda uygulama ve kontrol işlemlerini yapmaya, bu amaçla danışma büroları açmaya,*

c) *Bilirkişilik ve ekspertizlik yapmaya,*

d) *Bilgi edinmek, yöntem ve teknoloji geliştirmek üzere temel ve uygulamalı araştırmalar yapan kuruluşlarda teknik eleman veya yönetici olarak çalışmaya,*

e) *Araştırma – geliştirme, kalite kontrolü, ulusal ve uluslararası mevzuata uygunluk gibi konularda fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik kontrol ve analiz yapmak üzere laboratuvar kurmaya ve işletmeye,*

f) *İşyerlerinde işçi, usta ve yardımcı teknik eleman olarak çalışanların eğitimi için okul, eğitim merkezi, bilgi ve beceri kursları açılması, uygulamaya yönelik kuruluşlarda eğitim ve öğretim programının hazırlanması, yöntemlerinin belirlenmesi ve yürütülmesi, ayrıca gıda sanayi alanında oluşan bilgi ve teknolojinin üretilmesi çeşitli üretim birimlerine ulaştırılması, uygulanmasında*

yetkilidir.

Madde 6- Özel Kanunlarla 4 ve 5 inci maddelerde belirtilen görev ve yetkilere sahip olan meslek mensuplarının hakları saklıdır.

Sorumluluk

Madde 7- Gıda Mühendisleri, yetkili olduğu konularla ilgili mevzuat karşısında sorumludurlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Madde 8- Gıda Mühendisi olmadığı halde bu ünvanı kullananlar ile gıda mühendisi olmayanları bu ünvanla çalıştıranlar ..... liradan ..... liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Tekrarı durumunda, suçlular iki katı ceza ile birlikte bir aydan üç aya kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yürürlük

Madde 9- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür. ■